

Charakterystyka

ETAPY PISANIA CHARAKTERYSTYKI:

- I. Przedstawienie postaci – bohaterem jakiego utworu jest opisywana postać; kim jest, ile ma lat, czy ma rodzinę itp.
- II. **Charakterystyka zewnętrzna** – przedstawia wygląd i postępowanie postaci, czyli wszystko, co jest widoczne z zewnątrz (bliska opisowi) – prozopografia – wbrew pozorom nie jest to opis kompletny, ponieważ ogranicza się wyłącznie do tych informacji, które wskazują na obecność jakiejś cechy wewnętrznej
 - **sposób poruszania się** (szybki, lekki, powolny, ciężki, wlecze się jak żółw, sztywny, zamaszysty niezdarny, niezgrabny, jak słoń w składzie porcelany, zwinny, zgrabny, zręczny)
 - **sposób mówienia** (gadatliwy, małomówny, pyskаты, głośny, cichy, chaotyczny, zawily, jasny, prosty, dobitny, piękny, donośnie, niedbały, poprawny, jękając się, kalecząc język)
 - **sposób ubierania** (elegancki, sportowy, prosty, oryginalny, klasyczny, zmienny, stały, fantazyjny)
 - **powierzchność** (miła, odrażająca, piękna, nieprzyjemna)
 - **rysy twarzy** (regularne, nieregularne, wyraziste, łagodne, ostre, pospolite, niepospolite, oryginalne, egzotyczne)
 - **wyraz twarzy** (surowy, marzycielski, dobroduszny)
 - **spojrzenie** (badawcze, czarujące, bystre, tepe, bez wyrazu, chłodne, zabawne, ironiczne, marzycielskie, ogniste)
 - **postawa** (sztywny, przygarbiony, spięty, rozluźniony)
- III. **Charakterystyka wewnętrzna** przedstawia:
 - **cechy osobowości** (= usposobienie(temperament, natura człowieka) + charakter + umysłowość + uczuciowość)
 - **usposobienie**(temperament, natura człowieka): towarzyski, pogodny, miły, wesoły, żartobliwy, poważny, mrukliwy, nieprzyjemny, kapryśny, wstydlivy, śmiały, agresywny, gwałtowny, popędliwy, powściągliwy, opanowany, łagodny, kłótlivy, leniwy, ponury, choleryczny, flegmatyczny, melancholijny
 - **charakter** (stały zespół cech): zły, chciwy, trudny, konfliktowy, chciwy, chytry, leniwy, zarozumiały, rozrzutny, podejrzliwy, mściwy, zakłamaný, skryty, przewrotny, zmienny, chwiejny, słaby, dobry, silny, wpływowy, władczy, nieugięty, stały, nieskazitelny, dobroduszny, zawzięty, skomplikowany, kryształowy, szlachetny ugodowy, odważny, wierny, honorowy, cierpliwy, sprytny, naiwny, łatwowierny, krytyczny, drobiazgowy, oszczędny, pracowity, pomysłowy, optymistyczny, szczery, prawdomówny, szczodry, wytrwały, marzycielski, otwarty, wyrozumiały
 - **umysłowość**: spostrzegawczy, błyskotliwy, z wyobraźnią mądry, zdolny, pojętny, wszechstronny, inteligentny, ambitny, wnikliwy, ścisły, humanistyczny, logiczny, analityczny, głupi, tępy, ograniczony, powierzchowny, przeciętny,
 - **uczuciowość**: oschły szorstki, niewrażliwy, zamknięty w sobie, obojętny, wrażliwy, czuły, uczuciowy, płaczkliwy, otwarty, tkliwy, przyjazny, życzliwy, opiekuńczy
 - psychikę (życie wewnętrzne)
 - zdolności, umiejętności,
 - wierzenia
 - wiedzę
 - zainteresowania
 - światopogląd
 - postawę, system wartości
 - sposób działania
- IV. **OPINIA O POSTACI** – zdanie opisujące na temat opisywanej postaci; powinno zawierać uzasadnienie swojej oceny bohatera, np. Podziwiam u bohatera jego odwagę. Nie wiem, czy sam zdecydowałbym się podjąć takie ryzyko... itd.